

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

XV. Dissolvuntur nonnullæ circa præfatam indulgentiarum materiam
dubitaciones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](#)

C A P U T X V.

Dissolvuntur nonnullæ circa præfatam indulgentiarum materiam dubitationes.

282.

Curioso
satisht
quæsto.

Tom. 4. in
3. Part.
Tract. de
indulg. diff.
52. sect. 1.
num. 7.

283.

Confrater
deceptus
à Confessa-
rio circa
præstanta
necessar' d
pro lucran-
da indulg.
an illam
obtineat?

Duo adver-
tenda in-

QVÆRITUR primò, utrum si quis ab alio impediatur per meum, qui cadat in constantem virum, aut alia via, nee perficiat, quæ præscripta fuerunt pro lucro indulgentie, verbi causa, ne confiteatur peccata, aut Ecclesiæ viset, &c. indulgentias nihilominus lucretur?

RESP. Secundùm rigorem speculationis, non lucrari, quia indulgentia alligata est tali opere, nec aliter fuit concessa. Sic videtur sentire Suarez, dum ait, eum qui per vim, aut multitudinem arceretur ab ingressu templi, non satisfacere pro indulgentia. Noller tamen pluries in superioribus laudatus Irenæus à S. Jacobo, in sentiendo de DEO in bonitate, qui præparationem cordis, voluntatemque respicit, cum ad ampliora vires non suppetunt, exiliat lucrari, maximè si impedimentum aliis apponat animo frustrandi tali indulgentia.

Hinc pariter infert, si quis alteri mortis in articulo sacrum Scapulare eriperet, ne Sabbatinam lucraretur, aut æternum evaderet incendium, eum propterea DEIPARÆ Virginis protectione atque suffragijs non forè privandum.

QVÆRITUR secundo, quid si Confessarius, aut alias, qui conscientia consilia edere soleat, pœnitentem in consultatione decipiat, sive ex ignorantia, sive ex malitia: verbi causa, respondendo necessarium non esse confessionem, cum absolute sit necessaria? RESPONDET ad hoc præfatus P. Irenæus, tutum esse pœnitentem, & lucrari indulgentiam. Ratio est, quod intuitu illius, qui petiit consilium, voluntas Principis censeatur esse talis, qualis dicitur ab interprete ejusmodi, sive authenticè, & cum autoritate Principis, sive ut Doctor, legisque, de qua agitur, peritus respondeat. Nam utroque in casu unicam cum Principe facit personam, legisque illius interpretatio censetur eadem esse cum lege.

Duo o tamen animadvertenda hic sunt. Primum, quod pœnitentia via non possit errorem detegere, quantum est necesse ad ignorantiam

rantium moraliter inculpabilem. Secundum, hominem non affectaverit in Consiliarium, cuius doctrinam, aut conscientiam sciret suspiciam. Tunc enim utroque ignorantia affectata, vel crassa reum, magis ficeret, quam excusaret. Nec refert, quod peccet Consiliarius hujusmodi, nam illius peccatum pœnitenti non nocet: cum sola Consiliarij ratione exterius manifestata regatur, non autem ejusdem voluntate interius depravata. Quæ doctrina videtur vera, non modo de indulgentijs, sed de quolibet alio morali negotio, etiā in materia justitiae, ut quis excusetur à restitutione &c. EXCIPIO materiam Sacramentorum, quæque ad ea spectant, quorum examen remitto ad Theologos Tertia parte summe S. Thomæ. Ex dictis sequitur Confratrem Sabbatino beneficio minimè spoliandum, etsi de confratere boni & litterati Confessarij Horas omiserit. Ita Irenæus.

hoc causa
monentur.

Quæres tertio, utrum unus Confrater possit consequi pro alio Confratre indulgentias? RESPOND. negativè. Ratio hujus est, quia alteri indulgentias, tibi, ob visitationem v. g. Ecclesiæ S. Pauli, vel ob quid simile à Papa concessas, lucrari, esset illi applicare merita Christi, quod solius est Pontificis, secundum D. Thom. in 4. Sent. disp. 20. quest. 31. art. 1. & Richard. in 3. disp. 10. Nec refert, si dicas: indulgentiae sunt concessæ æqualiter pro omnibus Confratribus, ergo consequi indulgentiam pro alio, non erit applicare ipsi merita Christi: quia jam sunt applicata à summo Pontifice, sed exequi pro ipso opus injunctum pro obtainenda indulgentia. Ad hoc enim respondetur, quod opera pro consequenda indulgentia ita injunguntur, ut sint personaliter implenda, ut notant Rodriguez in Bull. Cruciat. §. 8 num. 14. Giras. lib. 2. Append. cap. 5. num. 62. Homobon. Par. 2. Exam. Eccles Tract. 8. q. 21. Armilla Verb. indulgentia num. 19. Mercer. de Sacram. quest. 27. suppl. art. 4. dub. 1. quest. 21. Lambert. 3. Part. Tom. 3. disp. 5. de indulg. art. 3. quest. 3. Duvall. 2. 2. Tract. de indulg. part. 1. dub. 3. Conclus. 3. Villalob. 1. Part. sum. Tract. 26. difficult. 15. num. 1. & alij communiter. Ideo neque hoc pacto potest quis pro alio applicare indulgentias, exercendo scilicet pro ipso opera injuncta. EXCIPIENDA sunt tamen illa opera, quæ ita possunt ministerialiter per alium exerceri, ut, hoc non obstante, ad hue sint opera ipsius committentis, ut esset erogatio elemosynæ, ut advertunt etiam Mercerus & Villalob. citati, Navar. in-

284.

Non potest
unus Con-
frater pro
alio in-
dulg. cou-
sequi.

Miscell.

*Miscell. de Rosar. Bossius. sect. 4. de jubil. casu 8. num. 15. Bonacina
diss. 6. de Sacram. quest. 1. punct. 5. num. 24.*

285.

Peccans
sub spe in-
dulg. eas
consequi-
tar.

*Quæritur quarto, An peccans sub spe indulgentiarum Con-
fraterniratis possit eas consequi?*

RESPOND. poterit quidem secundum sententiam Navarii, in *Miscell. de Oration.* num. 6. q. 3. ubi tamen id limitat, quando in Bulla concessionis indulgentiarum diceretur, ne spe illarum peccantes, &c. & in *confil.* 10. *incip.* queritur. num. 3. de *privilegio lib.* 5. le-
quitur Graff. *suarum Decis. lib.* 1. *part.* 1. *cap.* 13. num. 59. & in
communis fere omnium sententia, dum loquuntur de eo, qui inci-
dit in reservata, spe obtainenda absolutionis virtute jubilai, aut alterius
facultatis seu indulti. Ita *Sylvester verb.* indulgentia num. 28.
Corduba lib. 5. *de indulg. quest.* 37. *propos.* 3. *Rodriquez in Bullam*
Cruciat. 5. n. 97. *Zerola lib.* 2. *de Jubilao cap.* 3. *quest.* 3. *Conrad.*
part. 1. *Resp.* *quest.* 208. *Lavor.* *part.* 1. *de jubil. cap.* 21. num. 63.
Acosta in Bull. Cruc. *quest.* 33. *Leonius part.* 2. *de jubil. cap.* 14. *Le-*
desina part. 1. *sum. cap.* 13. *de penit.* *dub.* 10. *post.* 1. *conclus.* *Villalob.*
part. 1. *sum. Tract.* 27. *claus.* 9. 5. 2. num. 19. & alij. Spes enim in
peccante obtainenda venia, aut remissionis, includit virtualiter pro-
positum emendationis, sed ideo non inducit novum peccatum, sed
præsens minuit, ut notat D. Thom. 22. *quest.* 21. *art.* 1. *ad 3.*

286.

*Quæritur quinto, An indulgentia concessa visitanti Eccle-
siam &c. pluries eadem die obtineri queat? Licet hujus quest. solu-
tio ex his, quæ supra non semel innuimus, & teigimus, constare pos-
sit, juvat tamen hic aliorum circa hoc sententiam audire. Gemin.
& alij in *Cap. fin. de penit.* & *remiss.* *Navarrus in Tract. de Jubil.* & *indulg.*
Notab. 31. num. 36. qui plures, & ipsum *S. Thomam in 4. diss.* 20. q. 1.
art. 3. *ad 4.* pro hac opinione adducit, respondent semel tantum
posse talem indulgentiam quempiam consequi. Alij tamen absolute
tenent, toties acquiri indulgentiam, etiam si concessa protali
die, quoties exercetur opus injunctum. Ita *Cardin.* in *Clement.* 1.
verb. *Quibus.* *quest.* 3. *de privileg.* & in *Clement.* 2. *verb.* *Ad hoc.* q. 2. *de*
penit. & *remiss.* *Rosella verbo indulgentia*, num. 12. *Angel.* num. 4.
Nugnus in 3. part. Tom. 2. Tract. *de Bull. Bonacina de Sacram.* *diss.* 6.
q. 1. punct. 1. num. 32. *Villalobos in Summ.* *Tom. 1. Aegidius Trulle-*
nch in Bull. Cruc. *lib.* 1. *dub.* 4. *Diana Tract.* 12. *de indulg.* *resol.* 43. *¶*
*part.**

*Part. 1. resol. 104. Tract. 11. Rodriguez in Bull Cruc. §. 8. num 15.
Vega 1. part. Summ. cap. 7. casu 30. Gobat de indulgent part. 2. cap. 5.
n. 349. fundaturque hæc opinio in probabilissima ratione. Quia
quando verba, quibus conceditur indulgentia, non continent aliquam
restrictionem ad unicam vicem, sunt apta significare tanquam inde-
finita non minus unam quam plures vices: ergo cum tanquam conti-
nentes gratiam amplè sint accipienda, debent accipi de pluribus vi-
cibus. Quænam verò ex his duabus sententijs videatur verior & se-
cundum, & in quo sensu, constat ex dictis supra num. 271.*

Nonnemo conatur duas has inter se dissidentes opiniones conciliare, mediante subiecta indulgentiarum distinctione: dicendo prioris sententia Patronos loqui de plenarijs seu totalibus indulgentijs, posterioris verò de non plenarijs seu partialibus, & has pluries eadem die adipisci posse, non verò illas: cum enim non plenariæ non ex integrō una vice totum reatum pœnæ temporalis, divinæ ju- stitiæ debitæ, exhaustant seu tollant, sed tantum partialiter, seu par tem illius, poterit quis pluries in die visitando Ecclesiam illas lucrati: secus verò se res habet in plenarijs; hæc quippe cum semel ob tenta totum simul reatum tollant, adeoq; nullam amplius materiam post se pœnæ temporalis debitæ in tali subiecto relinquant, haud vi detur ejusmodi hominem alterius indulgentiæ plenariæ esse capacem: quia sublato jam omni pœnæ reatu, præfenti veluti materia, indulgentiæ plenar. quasi forma verè amplius in tali subiecto locū habere non posse videntur; cum cessante materia cessa & forma, &c. nisi quis, ut supra Cap. XI. diximus novum aliquod peccatum illo die commit tam &c. aut nisi indulgentiæ illæ plenariæ, ex indulto Pontificis, de defunctis applicari possint, tunc quippe pluries visitando Ecclesiam eas indulgentias etiam plenarias lucrari quis poterit, semel videlicet pro se, & semel aut iterum pro defunctis.

Quæritur sexto, An supra relatæ indulgentiæ Confratribus concessæ, possint ab iisdem propria autoritate defunctis Confratribus, aut alijs applicari: dixi propria autoritate, quia autoritate Pontificia certum est id fieri posse. Certum est etiam, quod post quam indulgentiæ suum habuerunt effectum, non possint amplius alijs communicari, cum enim indulgentiæ effectus sit pœnas relaxare seu remittere, per veram & juridicam Pontificis, vel Delegati absoluo-

Ddd

tionem

287.

Indulgent.
Confratri-
bus con-
cessæ ne-
queunt
propria au-
thoritate
defunctis

aut alijs applicari : & quomo-
do id fieri possit, exponitur. Vnde solum dubium est, utrum antequam dicta indulgentia
tionem, & pœnæ remissio, postquam per indulgentiam facta est uni, al-
teri eadem fieri nequeat, cum sit personalis, inabdicabilis, & ab ipsa
persona inseparabilis, sequitur, quod postquam indulgentia suum
habuit effectum, non possit, nec defunctis, nec vivis amplius appli-
cari. Vnde solum dubium est, utrum antequam dicta indulgentia
suum habuit effectum, possit defunctis applicari, non quidem certo
& infallibiliter, sed ex pio offerentis voto, & divina acceptatione; ut
si quis purgantium animarum devotus diceret: Domine IESV peto, ut
hanc N. vel has N. N. indulgentias, quas pro me consequi possem, applicare
digneris tali, vel tali defuncto; &c.

Communis sententia id fieri posse negat, ut videre est apud Dia-
nam Part. 10. Tract. 16. resol. 12. Et ratio est; quia postquam in-
dulgentia suum habuit effectum inabdicabilis est, ut modo diceba-
mus, ac proinde non potest alijs applicari: antequam autem suscipiens
illam faciat suam, illam applicari non potest; cum nullus, ex-
cepto Pontifice, & ab ipso Delegatis, habeat Thesauri Ecclesiæ Clav-
es, sequitur, quod nullus, privata possit autoritate, Christi, San-
ctorumq; satisfactiones è Thesauro Ecclesiæ extrahere, alijsq; appli-
care, cum hæc satisfactionum extractio sit Clavum potestas, & cer-
tum sit, quod solus Pontifex, vel cui ipse Claves commiserit, auth-
oritatem habeat dispensandi Thesaurum satisfactionum Christi, ac San-
ctorum. Sed hec ratio solum probat, non posse Fideles, propria
authoritate, per potestatem jurisdictionis, aut Clavum, Ecclesiæ
Thesaurum dispensare vivis aut defunctis, sed non probat, quod non
possint Fideles DEUM exorare, ut velit illam satisfactionum par-
tem, quæ sibi contingeret, ex talis v. g. Ecclesiæ, in qua indulgen-
tia est, visitatione, aut ex talis, vel talis pij operis executione defun-
ctis applicare. Unde puto sententiam P. Gobat in *Thesaur. indulg. pat.*
2. cap. 21. q. 61. num. 466. aliorumq; modernorum probabilem esse,
cum pia valde sit, foveatq; pietatem in defunctos, ijsq; admodum
sit utilis, nulliq; noxia, nec ipsi offerenti: qui hoc faciendo, adum
eximum charitatis exercet, & si forte DEUS illam indulgentiam ad
offerentis votum applicare, aut acceptare renueret, in ipsius simum
revertetur, Ita P. Gabriel à S. Vincentio Part. 3. de Sacram. pendent.
disp. 13. quest. 5. juxta Romanam editionem. Consuli etiam poterit
P. Dominicus à SS. Trinitate in supra citato Tract. Polemico de
anno Jubilæi controversial. II. cap. 2. 3. 4. & 5.

Quæ,

QUÆRES septimò, An, & quomodo inter se differant & discrepent indulgentiæ, de quibus in hac Parte, & Communicatio meritorum seu bonorum operum, de quibus in III. hujus Operis Parte differimus?

Attigerunt hanc materiam ac difficultatem S. Thomas in 4. sent. disting. 20. art. 3. & 4. similiter Soto in 4. dist. 21. q. 1. art. 4. Návarrus Tract. Miscell. de Psalt. Virg. Miscell. 11. num. 4. quæst. 6. Corduba lib. 5. de indulg. quæst. 42. punc. 4. & alij nonnulli, è quorum doctrina coniçere licet, quod, & quantum, ac quomodo prædicta inter se discrepant. Quia inq; inter indulgentias & jam dictam bonorum operum communicationem reperio discrimina: quorum primum est, quod indulgentiæ, ut tales, valent duntaxat ad satisfaciendum DEO, pro pœnis debitis ratione peccatorum præteriorum, & quoad culpam jam dimissorum: at communicationes bonorum operum non solum ad hoc servire queunt, verum etiam ad obtainenda complura bona, tum temporalia, tum spiritualia, & permulta avertenda mala &c. per modum meriti de congruo, vel impetrationis; uti suprà Parte III. Cap. II. V. & VI. dictum est.

Alterum discriminem est, quod indulgentiæ solum serviunt pro satisfactione delictorum commissorum ante tempus, quo quis illas lucratur, seu fructum earum consequitur: at præfata bonorum operum participatio servit ad remedium malorum præteriorum, præsentium, & futurorum, & ad impetrationem, ac conservationem mulierum beneficiorum ac bonorum, atq; etiam ad satisfactionem pœnarum in hac, aut altera vita exolvendarum, si ad hoc, (ut in dicta III. Part. non semel expositum est) specialiter applicentur.

Tertium discriminem consistit in eo, quod per indulgentias applicentur satisfactions Christi Domini, DEIPARÆ Virginis, cæterorumq; Sanctorū, repositæ in communis Ecclesiæ Thesauro: verum per præfatam communicationem, quoad vim satisfactoriam nequeunt applicari bona opera personarum particularium, aut alicuius Religionis jam facta, sed solummodo præsentia, aut futura, cum non detur Thesaurus privatus, cuius illi clavem habeant, distinctam à communis clave Pontificibus commissa, ut latius exposuimus Cap. V. dictæ Partis.

Quartum discriminem est, quod in indulgentijs, sicut & in Sacramentis

Ostenditur
quomodo
inter se dif-
ferant in-
dulgentiæ,
& bonorū
communi-
catio ope-
rum.

mentis applicantur merita passionis Christi, & hoc non nisi per clavem Ecclesiae, ac de communi Thesauro ejusdem: verum prefata meritorum communicatio non fit per clavem Ecclesiae, neque de communi Thesauro ipsis, sed de bonis Religionis aut Congregationis illius, quorum fit dispensatio; nec fit autoritate aliqua potestatu super Ecclesiae Thesauro, aut particularis personae, sive Communis, cum talis non detur, uti *loco citato* diximus, sed solum fit potestate communi naturali, quam quilibet habet in suis, aut sibi commissorum bonis, ad distribuendum, vel donandum ea alijs. Hinc sequitur, quod per indulgentias homo liberatur, in foro DEI & Ecclesie, a paenitentia debitis, atque etiam in iunctis per Confessarium paenitentiis, quia constat de infinitate praedicti Ecclesiae Thesauri, ac de ejus omnimoda sufficientia: & quia fiunt auctoritate ejus, qui a lege & obligatione Ecclesiae, per talem satisfactionem, via indulgentiae factam, liberare potest. At per prefatas bonorum operum communicationes, etiam si fiant per Papam, cum non fiant, nisi de bonis personarum particularium, aut Congregationum, quae nec sunt infinita, nec constat esse sufficientia ad talem satisfactionem, non liberatur homo, saltem in foro Ecclesiae, a paenitentiis iunctis per Sacerdotem; neque vim habent indulgentiarum, sed communicationes & suffragia dicuntur, prout tradit Angelicus Doctor in 4. *diss. 20. art. 3. & 4* & in *suppl. 3. part. quest. 26. art. 1.*

Quintum demum discrimen in eo versatur, quod in indulgentiarum largitione verè & propriè reperitur clavis jurisdictionis, & auctorativè fit per illas paenarum peccatis dimissis debitum relaxatio: verum quando Praelati, aut Personae particulares applicant sua, vel Communis sue bona opera ac suffragia, quæcumque etiam illa sint, non utuntur clave jurisdictionis ullo modo auctorativè, nec propria auctoritate remittunt, aut relaxant tunc peccatorum paenas, sed solummodo ea applicant alijs ex charitate, sine ulla auctoritate jurisdictionis.

PARS